

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-475/1
03/02/2026. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Изрицање мере безбедности у поступку према малолетницима”, кандидата Јекић Милице, број досјеа M022/23-УП ,студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 03/02/2026. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.

2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.

3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.

4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПОДОБНОСТИ ЗАВРШНОГ МАСТЕР РАДА „ИЗРИЦАЊЕ МЕРЕ БЕЗБЕДНОСТИ У ПОСТУПКУ ПРЕМА МАЛОЛЕТНИЦИМА,“ АУТОРА ЈЕКИЋ МИЛИЦЕ ЗА ЈАВНУ ОДБРАНУ

Мастер рад Јекић Милице (број досијеа: M022/23-УП) „Изрицање мере безбедности у поступку према малолетницима“ написан је на 79 страница текста, уз коришћење 86 домаћих и страних извора (учбеници, приручници, чланци, ЗОМ) и 21-ог графика са одговарајућим коментарима и тумачењима.

Овим радом, аутор је настојао да прикаже значај примене посебних мера које одређују положај малолетника у посебном поступку, који се покреће и води против ове категорије учинилаца кривичних дела. Смисао мера безбедности које се изричу малолетницима огледа се у дејству ових мера на анулирању узрока који су проузроковали преступничко понашање.

У уводном делу рада, дефинишу се мере безбедности према малолетницима код којих је уочено делинквентно понашање, а које ће подстаћи њихову потпуну ресоцијализацију и друштвену реинтеграцију. Овом појавом баве се правни системи широм света, јер су малолетници посебно рањива категорија која захтева специфичан приступ у правосудном процесу, као што су мере: обавезни надзор, психолошка и социјална подршка, заводске мере и евентуално казна малолетничког затвора. Међународни стандарди попут Конвенције о правима детета и Минималних стандарда УН за правду према малолетницима (тзв. Пекиншка правила) предвиђају да, где је год могуће, треба избећи затварање, и понудити алтернативне начине за рад с младим преступницима- пружајући подршку њиховом укључењу у друштво.

Централни део рада подразумева 5 поглавља:

1. Развој малолетничког кривичног права
2. Мере безбедности као специфична санкција
3. Мера безбедности и малолетници: правни оквир и примена
4. Методолошки оквир и приказ резултата истраживања
5. Закључна разматрања и импликације

Прво поглавље „Развој малолетничког кривичног права“ описује историјски развој малолетничког кривичног права, и показује како је систем кроз време прешао са репресивног модела, у којем су малолетници третирани као одрасли, на систем који наглашава васпитање и ресоцијализацију као главни циљ кривичноправне реакције према овој категорији учинилаца кривичних дела. У Републици Србији овај приступ је формално уређен доношењем Кривичног законика и Закона о малолетним учиниоцима

кривичних дела (2005), који делују као *lex specialis* и успостављају специфичне материјалне и процесне норме за малолетнике. Историјски, кривични третман малолетника није увек био посебан. У најранијем периоду друштва, малолетници су често трпели исте санкције као одрасли, док су се са развојем организованих држава појавиле идеје о превентивним мерама и едукацији. Антички филозофи, попут Платона, поставили су основе за одвраћање од кривичних дела кроз закон, а не кроз освету. Током историје, српско законодавство постепено је уводило различите васпитне мере, као што су упућивање у васпитне установе, школске или кућне казне, а узрасна доб четрнаест година је утврђена као доња граница за поступање суда. Поглавље такође објашњава како се кривични поступак према малолетницима разликује од поступка против пунолетних учинилаца кривичних дела. Он је *lex specialis* закон, прилагођен личности, зрелости и психолошком развоју детета. Поступак је фазан и укључује специјализоване субјекте – судије и тужиоце за малолетнике, као и веће за малолетнике. Целокупни поступак се заснива на начелима супсидијарности и неформалности: формални кривични поступак се користи само као крајње средство (*ultima ratio*), а све радње се спроводе пажљиво, без публицитета, како не би штетно утицале на малолетника. Учешће браниоца од првог тренутка обезбеђује професионалну заштиту права малолетника, што потврђује да је систем, пре свега, едукативан и заштитни.

Друго поглавље „*Мере безбедности као специфична кривична санкција*“ бави се мерама безбедности, као посебном врстом кривичних санкција које се примењују када је потребно спречити да учинилац поново изврши кривично дело. За разлику од казни, мере безбедности нису усмерене на кажњавање, већ на отклањање узрока који су довели до криминалног понашања, пре свега кроз лечење, надзор и друге облике заштите. Њихова примена заснива се на процени постојања опасног стања код учиниоца, односно ризика од рецидивизма. У поглављу се објашњава развој концепта мера безбедности и разлика између казне и мере безбедности, уз указивање да се у савременом кривичном праву те разлике све више ублажавају. Посебно је истакнуто да се код малолетника овај приступ додатно прилагођава, јер се полази од њихове незрелости и веће могућности за ресоцијализацију, те стога мере безбедности имају пре свега заштитну и васпитну улогу. Потом се разматрају различите врсте мера безбедности, са посебним освртом на оне које се најчешће примењују према малолетницима, као што су обавезно психијатријско лечење и лечење зависности, као и одређене забране које служе заштити жртава и друштва. Истиче се да се поједине мере које би могле трајно ограничити права малолетника примењују веома ретко, или се у потпуности искључују. На крају, поглавље указује на проблеме у пракси, као што су недовољна специјализација установа, формално спровођење мера и недовољна контрола њиховог трајања. Закључује се да мере безбедности имају значајну улогу у малолетничком кривичном праву, али да њихова успешност зависи од индивидуалног приступа, стручне подршке и сарадње различитих институција.

Треће поглавље „Мере безбедности и малолетници: правни оквир и примена“ анализира мере безбедности према малолетницима у кривичном праву Србије, полазећи од начела да је њихова сврха пре свега заштитна, терапијска и превентивна, а не казнена. За разлику од пунолетних учинилаца, код малолетника је фокус на васпитању, ресоцијализацији и најбољем интересу детета, што је основни концепт Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела (ЗОМУКД) као *lex specialis* у односу на Кривични законик. Овај закон предвиђа ограничен број мера безбедности које се могу изрећи малолетницима, пре свега мере обавезног лечења (психијатријског и лечења зависности), као и одузимање предмета и забрану приближавања и комуникације са оштећеним. Искључење појединих мера које се примењују према пунолетнима, попут забране обављања позива или протеривања странаца, оправдано је потребом да се не угрози будући развој и ресоцијализација малолетника. Посебно је анализиран однос мера безбедности и васпитних мера. Њихова кумулација је дозвољена, и не представља повреду принципа *ne bis in idem*, јер се заснивају на различитим основама: васпитне мере на субјективној одговорности, а мере безбедности на постојању опасног стања. У изузетним случајевима, мера безбедности може бити изречена и самостално, када је малолетник дело извршио у стању неурачунљивости. Пракса примене указује да су мере обавезног лечења кључне за специјалну превенцију, али и да њихова ефикасност зависи од индивидуализације третмана и мултидисциплинарне сарадње између правосудних, здравствених и социјалних институција. Недостатак ресурса и специјализованих установа представља значајан изазов. Као пример добре праксе истиче се модел „Клуб 08“, који показује да интеграција мера безбедности и васпитних мера у заједници може допринети успешнијој ресоцијализацији и смањењу рецидива код малолетника.

У четвртом поглављу „Методолошки оквир и приказ резултата истраживања“ је приказано анкетно истраживање спроведено с циљем испитивања утицаја мера безбедности на ресоцијализацију малолетника. У истраживању је учествовало 15 испитаника различитог пола, старости и професионалног искуства. Узорак је обухватио представнике различитих правосудних професија, међу којима је значајан број имао искуства у раду са малолетницима, што увелико доприноси релевантности добијених резултата. Резултати истраживања указују на то да се мере безбедности углавном оцењују као умерено ефикасне у спречавању рецидивизма код малолетника. Као најефикасније мере издвајају се образовање и стручно оспособљавање, као и психосоцијална подршка, док је смештај у установама оцењен као мање делотворан. Као кључне препреке у примени мера, испитаници наводе недовољну обученост стручњака, мањак финансијских средстава, те слабију сарадњу међу институцијама. Закључује се да постојећи систем мера безбедности захтева додатна унапређења, како би се постигли дугорочни ефекти у ресоцијализацији малолетника и смањењу ризика од повратка у криминал.

Пето поглавље „Закључна разматрања и импликације“ истиче значај мера безбедности у процесу рехабилитације и ресоцијализације малолетника. Мере не служе

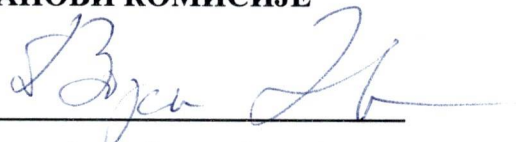
само заштити друштва, већ и пружају подршку малолетницима да превазиђу проблеме који су довели до сукоба са законом. Успех мера зависи од индивидуализације приступа, узимања у обзир узраста, пола, социјалног статуса и контекста дела, као и од координације међу институцијама – судовима, социјалним службама, школама и здравственим установама. Истраживање показује да мере имају умерен утицај на смањење рецидивизма. Док већина испитаника сматра мере делимично ефикасним, постоји простор за унапређење, нарочито у примени, обуци стручњака и финансијским ресурсима. Посебно је наглашена важност психијатријског лечења, терапије зависности и мултидисциплинарног приступа, као и улога браниоца са добрим познавањем права детета и ресторативне правде. Закључно, за бољу ресоцијализацију потребни су индивидуализовани програми, континуирана едукација стручњака, интензивнија сарадња институција и породице, као и стално праћење и унапређење мера. Ово омогућава не само смањење рецидивизма, већ и успешну реинтеграцију малолетних преступника у друштво.

На основу свестране анализе садржаја завршног мастер рада, Комисија закључује да је завршни мастер рад „Изрицање мере безбедности у поступку према малолетницима“, кандидата Милице Јекић, резултат самосталног научног рада кандидата и да је **подобан за јавну одбрану** (чл. 35. ст. 2. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу-„Билтен Правног факултета у Нишу“. Бр. 300/22)

У Нишу, дана 03.02.2026. године.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

1.

проф. др Зоран Ћирић

2.

проф. др Саша Кнежевић

3.

проф. др Иван Илић